

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 24. 5. 2023

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: PGO-RPMS/2023/00501

Programová služba: Jednotka

Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska

Číslo licencie: TD/1

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenia:

Návrh uznesenia č. 1:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. PGO-RPMS/2023/00501 smerujúci voči vysielaniu programovej služby Jednotka vysielateľa Rozhlas a televízia Slovenska a uznala podnet na preverenie v časti možného porušenia povinností ustanovených v § 78 písm. a) a § 82 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 264/2022 Z. z. podľa ustanovenia § 150 ods. 13 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu na preverenie výsledok preverenia podnetu.

T: 5. 6. 2023

Z: PgO

Návrh uznesenia č. 2:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v súlade s § 150 ods. 11 zákona č. 264/2022 Z. z. **postupuje** podnet na preverenie evidovaný pod č. PGO-RPMS/2023/00501 v časti možného porušenia povinností ustanovených v § 62 ods. 1 písm. a) a § 62 ods. 12 zákona č. 264/2022 Z. z. Komisii na ochranu maloletých ako orgánu príslušnému v oblasti ochrany maloletých podľa § 108 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. a podľa § 14a zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii ako orgánu pre oblasť ochrany maloletých pri uplatňovaní jednotného systému označovania podľa § 12 zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu na preverenie postúpenie podnetu.

T: 5. 6. 2023

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre mediálne služby
dňa 24. 5. 2023

Podnet na preverenie č.	PGO-RPMS/2023/00501 zaevidovaný dňa 7. 3. 2023
Podávateľ:	fyzická osoba
Predmet podnetu:	reklamný oznam a sponzorský odkaz Niké
Deň a čas vysielania:	5. 3. 2023 o cca 19:54 h, 19:55 h, 20:15 h, 20:16 h
Označenie podľa JSO:	-
Programová služba:	Jednotka
Vysielateľ:	Rozhlas a televízia Slovenska
Číslo licencie:	TD/1

Dátum: 17. 5. 2023

OBSAH PODNETU:

„Reklama o 20.17 hod NIKÉ – stávkovanie. Reklama nabáda aj mladých aby stávkovali cez ich spoločnosť NIKÉ. Používa vo svojej reklame známe osobnosti (Petru Vlhovú a pod.) aby svoj produkt presadili.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej aj „ZMS“):

§ 71

Mediálna komerčná komunikácia

(1) Mediálna komerčná komunikácia je zvuková, obrazová alebo audiovizuálna informácia, ktorá priamo alebo nepriamo propaguje tovar, služby alebo dobrú povest' osoby vykonávajúcej hospodársku činnosť a

- a) je poskytovaná ako súčasť programu alebo videa vytvoreného užívateľom alebo sprevádza program alebo video vytvorené užívateľom za odplatu alebo za podobnú protihodnotu alebo na účely vlastnej propagácie alebo
- b) je reklamnou programovou službou.

(2) Mediálna komerčná komunikácia zahŕňa najmä

- a) reklamný oznam,
- b) telenákup,
- c) sponzorovanie,
- d) umiestňovanie produktov,
- e) reklamnú programovú službu a
- f) reklamnú reláciu.

§ 74

Všeobecné obmedzenia mediálnej komerčnej komunikácie

Mediálna komerčná komunikácia nesmie

- a) porušovať slobodu a rovnosť v dôstojnosti a právach ľudí,
- b) obsahovať ani podporovať diskrimináciu na základe pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického či iného zmýšľania, majetku, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, narodenia, národného alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, štátnej príslušnosti, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine,
- c) nabádať na konanie, ktorým sa poškodzuje alebo ohrozuje zdravie alebo bezpečnosť,
- d) nabádať na konanie, ktorým sa hrubo poškodzuje ochrana životného prostredia.

§ 78

Mediálna komerčná komunikácia a ochrana maloletých

Mediálna komerčná komunikácia nesmie spôsobiť fyzickú, psychickú alebo morálnu ujmu maloletým tým, že

- a) priamo nabáda maloletých na
  - 1. nákup alebo nájom tovarov alebo služieb tak, že zneužije ich neskúsenosť alebo dôverčivosť,
  - 2. nákup alebo nájom tovarov alebo služieb, ktorých predaj sa týmto osobám zakazuje podľa osobitných predpisov,⁵⁵⁾
  - 3. to, aby presviedčali svojich rodičov alebo iné osoby o potrebe kúpiť im ponúkané tovary alebo služby,
- b) zneužíva osobitnú dôveru maloletých voči rodičom, pedagogickým zamestnancom alebo

iným osobám alebo

c) bezdôvodne zobrazuje maloletých v nebezpečných situáciách.

55) Napríklad § 5 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 70/2015 Z. z. o sprístupňovaní pyrotechnických výrobkov na trhu.

§ 81

(1) Reklamný oznam je akékoľvek verejné oznámenie vysielané za odplatu alebo inú podobnú protihodnotu vrátane vlastnej propagácie, ktorého zámerom je podporiť predaj, nákup alebo nájom tovaru alebo služieb vrátane nehnuteľností, práv a záväzkov alebo dosiahnuť iný účinok sledovaný objednávateľom reklamného oznamu alebo vysielateľom.

(3) Šot je krátke reklamné alebo telenákupné oznámenie zaradené do reklamného bloku alebo do telenákupného pásma.

§ 82

Všeobecné požiadavky na reklamný oznam a telenákup

(1) Vysielateľ je povinný zabezpečiť, aby ním vysielaný reklamný oznam a telenákup

a) boli slušné a čestné,

b) nepoškodzovali záujmy spotrebiteľov a nezneužívali dôveru spotrebiteľov,

c) určené maloletým alebo s účasťou maloletých neobsahovali nič, čo by mohlo poškodiť ich záujmy a čo by nezohľadňovalo ich osobitnú vnímavosť.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ podnetu namietal voči reklame na tipovanie Niké, ktorá údajne nabáda mladých, aby stávkovali cez danú spoločnosť, pričom používa vo svojej reklame známe osobnosti.

Monitorovaním vysielania televíznej programovej služby Jednotka zo dňa 5. 3. 2023 bolo zistené, že v čase o cca 19:54 h a 20:16 h bolo odvysielané reklamné oznámenie - šot *Niké*. Šot bol zaradený do reklamného bloku. O cca 19:55 h a 20:15 h bol odvysielaný sponzorský odkaz *Niké*.

Podľa § 132 ods. 1 písm. c) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách je orgánom dohľadu nad dodržiavaním povinností podľa citovaného zákona aj **Komisia na ochranu maloletých**. Tá podľa § 108 ods. 3 ZMS vykonáva štátnu správu v oblasti ochrany maloletých v rozsahu vymedzenom citovaným zákonom. Z uvedeného vyplýva, že posúdenie zákonnosti namietaného obsahu týkajúceho sa ochrany maloletých je teda v kompetenciách Komisie na ochranu maloletých.

V rámci tejto správy sme teda komunikáty analyzovali len z hľadiska ustanovení o reklame, ktorých dodržiavanie spadá pod kompetencie RpMS.

Odvysielaný šot a sponzorský odkaz prezentovali špeciálnu ponuku na tipovanie počas soboty. V šote vystupovala známa lyžiarka Petra Vlhová a boxer Tomi „Kid“ Kovács.

Domnievame sa, že uvedené ponuky na tipovanie sú hazardnou hrou, pretože spĺňajú podmienky uvedené v § 4 ods. (1) a (2) zákona č. 30/2019 Z. z., podľa ktorého: „*Hazardnou hrou je hra, v ktorej hráč po úhrade vkladu a vložení stávky, ak § 5 ods. 15 neustanovuje inak, môže získať výhru, ak splní vopred určené podmienky. Hazardnou hrou je aj hra, pri ktorej vklad do hry predstavuje rozdiel medzi cenou volania, cenou krátkej textovej správy alebo cenou multimedialnej správy určenou pre účasť na tejto hre a cenou volania, cenou krátkej textovej správy alebo cenou multimedialnej správy určenou poskytovateľom elektronickej komunikačnej služby pre odchádzajúce volania, odosielanie krátkych textových správ a odosielanie multimedialných správ na telefónne čísla účastníkov pevnej alebo mobilnej siete,*

vrátane ceny za volanie alebo za odosielanie krátkej textovej správy alebo multimediálnej správy, ktorá je potvrdením účasti v hre. Výsledok hazardnej hry závisí úplne alebo čiastočne od náhody alebo od vopred neznámeho výsledku určitej okolnosti alebo udalosti. Výsledok okolnosti alebo udalosti, ktorá určuje výsledok hazardnej hry, nesmie byť vopred nikomu známy a nesmie byť nikým ovplyvniteľný a nesmie byť v rozpore s pravidlami hazardnej hry.

(2) Hazardnými hrami sú

- a) lotériové hry,*
- b) charitatívne lotérie,*
- c) stolové hry,*
- d) stávkové hry,*
- e) hazardné hry na výherných prístrojoch,*
- f) hazardné hry na termináloch videohier,*
- g) hazardné hry na technických zariadeniach obsluhovaných priamo hráčmi,*
- h) hazardné hry na iných technických zariadeniach,*
- i) hry, ktoré nie sú hazardnými hrami podľa písmen a) až h), ak spĺňajú podmienky ustanovené v odseku 1.*

ZMS však neobsahuje ustanovenia, ktoré by propagáciu hazardných hier zakazovali.

Obsah šotu sme posudzovali z hľadiska možného porušenia:

1. § 78 písm. a) ZMS:

„Mediálna komerčná komunikácia nesmie spôsobiť fyzickú, psychickú alebo morálnu ujmu maloletým tým, že

a) priamo nabáda maloletých na

- 1. nákup alebo nájom tovarov alebo služieb tak, že zneužije ich neskúsenosť alebo dôverčivosť,*
- 2. nákup alebo nájom tovarov alebo služieb, ktorých predaj sa týmto osobám zakazuje podľa osobitných predpisov,55)*
- 3. to, aby presviedčali svojich rodičov alebo iné osoby o potrebe kúpiť im ponúkané tovary alebo služby,“.*

Na základe formálneho spracovania šotu a sponzorského odkazu a na základe ich obsahu sa nedomnievame, že by priamo nabádali maloletých na nákup alebo nájom tovarov alebo služieb tak, že by zneužili ich neskúsenosť alebo dôverčivosť.

Šot a sponzorský odkaz neobsahovali výzvy pre maloletých na kúpu produktu, a nevystupovali v ňom maloletí. Podľa nášho názoru v šote a sponzorskom odkaze neboli zverejnené také audiovizuálne informácie, ktoré by mohli nabádať maloletých, aby presviedčali svojich rodičov alebo iné osoby o potrebe kúpy tovaru alebo služby.

Šot a sponzorský odkaz obsahoval aj upozornenie pre divákov: „Odmeny za nevýherné tikety sú každú sobotu vyplácané v nikoch. Hazardné hry predstavujú riziko finančných strát a vzniku závislostí 18+“.

2. § 82 ods. 1 písm. b) a c) ZMS: *„Vysielateľ je povinný zabezpečiť, aby ním vysielaný reklamný oznam a telenákup*

b) nepoškodzovali záujmy spotrebiteľov a nezneužívali dôveru spotrebiteľov,

c) určené maloletým alebo s účasťou maloletých neobsahovali nič, čo by mohlo poškodiť ich záujmy a čo by nezohľadňovalo ich osobitnú vnímavosť.“

Na základe formálneho spracovanie šotu a sponzorského odkazu a na základe ich obsahu sa domnievame, že nijakým spôsobom nepoškodzovali záujmy spotrebiteľov a nezneužívali dôveru spotrebiteľov. Podľa nášho názoru šot a sponzorský odkaz neboli určené maloletým a neobsahovali nič, čo by mohlo poškodiť ich záujmy.

ZÁVER:

Vzhľadom na vyššie uvedené sa domnievame, že v prípade odvysielania reklamného oznámenia - šotu *Niké* dňa 5. 3. 2023 o cca 19:54 h a 20:16 h a sponzorského odkazu *Niké* cca 19:55 h a 20:15 h na televíznej programovej službe Jednotka **nedošlo k porušeniu § 78 písm. a) a § 82 ods. 1 písm. b) a c) ZMS.**

Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť v tejto časti ako **neopodstatnený**.

Zároveň konštatujeme, že v časti podania týkajúcej sa ochrany maloletých, t. j. posúdenie vhodnosti/nevhodnosti zaradenia namietaných komunikátov do vysielania, navrhujeme v zmysle § 150 ods. 11 ZMS, podľa ktorého, cit.: „Regulátor podnet na preverenie odloží alebo postúpi, inak podnet na preverenie vybaví postupom podľa odseku 12 alebo 13. O odložení alebo postúpení regulátor upovedomí podávateľa podnetu na preverenie,“ **postúpiť podnet č. PGO-RPMS/2023/00501 Komisii na ochranu maloletých.**

Prepis/Popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/00501)

Monitorované vysielanie: reklamný oznam a sponzorský odkaz Niké
Deň a čas vysielania: 5. 3. 2023 o cca 19:54 h, 19:55 h, 20:15 h, 20:16 h
Označenie podľa JSO: -

Čas cca:

19:44:00 – Program *Správy RTVS*, spravodajský program.

19:50:00 – Koniec programu *Správy RTVS*.

19:50:01 – Zvukovo-obrazový predel.

19:50:06 – Reklamný oznam - šoty v reklamnom bloku (Alo diamonds, Lidl, Tipsport, Slovakia travel).

19:52:06 – Zvukovo-obrazový predel.

19:52:12 – Zvukovo-obrazový predel.

19:52:18 – Reklamný oznam - upútavka.

19:52:52 – Iná forma propagácie - informácia o vlastnom programe.

19:53:13 – Reklamný oznam - upútavka.

19:53:43 – Zvukovo-obrazový predel.

19:53:49 – Zvukovo-obrazový predel.

19:53:55 – Reklamný oznam - šoty v reklamnom bloku (môj obchod, Lidl)

19:54:55 – Šot Niké.

Záber na boxerskú tréningovú halu. V popredí bojujú dvaja boxeri, v pozadí boxuje Petra Vlhová s Tomim „Kid“ Kovácsom.

Tomí: *Je to super a ideme na to.*

Petra boxuje s Tomim.

Tomí: *A daj hák! A druhý hák! A predná, zadná! Teraz daj nečakane!*

Petra udrie Tomiho do brucha. Ten si od bolesti kľakne na zem. Petra sa naňho díva.

Tomí: *Ouu.*

Petra: *Dost' nečakane?*

Tomí: *Nie, nie. Dobre.*

Tomí sa pozrie na dvoch boxerov v pozadí, ktorí sa naňho dívajú a niečo si hovoria.

Tomí: *Pokračujte.*

Boxeri začnú boxovať.

Mužský hlas: *Petra sa učí rýchlo a od najlepších.*

Petra boxuje do boxeristického vaku.

Mužský hlas: *Lebo chce vyhrávať. Vyhrávajte aj vy!*

Petra boxuje s Tomim. Potom sa na čiernom pozadí objaví text: „Bezstarostné soboty“. Neskôr sa objaví text: „Každú sobotu Vrátime vám až 10 €“. Po ním sa objaví text: „Odmeny za nevýherné tikety sú každú sobotu vyplácané v nikoch. Hazardné hry predstavujú riziko finančných strát a vzniku závislostí 18+“.

Neskôr sa na čiernom pozadí objaví text: „niké tipovanie“.

Mužský hlas: *Vyhrávajte aj vy počas bezstarostnej soboty. Ak nevyhráte, vrátime vám až 10 eur. Niké je tipovanie.*

19:55:25 – Zvukovo-obrazový predeľ.

19:55:32 – Sponzorské odkazy (Flector gél).

19:55:41 – Sponzorský odkaz *Niké*.

Petra Vlhová boxuje s Tomim „Kid“ Kovácsom. V popredí sa objaví text: „až 10 € naspäť“.

Mužský hlas: *Tento program, bezstarostné soboty, a až 10 eur naspäť vám prináša Niké.*

Petra silno udrie do boxeristického vaku a ten spadne na zem. Tomi sa pozrie na Petru a Petra na Tomiho.

Mužský hlas: *Niké je tipovanie.*

Neskôr sa na čiernom pozadí objaví text: „niké tipovanie“. V spodnej časti obrazovky sa objaví text: „Sponzorom programu je Niké, spol. s r.o. Odmeny za nevýherné tikety sú každú sobotu vyplácané v nikoch. Hazardné hry predstavujú riziko finančných strát a vzniku závislosti 18+“.

19:55:50 – Začiatok programu *GBS*, spravodajský program.

20:15:45 – Koniec programu *GBS*.

20:15:46 – Sponzorský odkaz *Niké*, identický so sponzorským odkazom odvysielaným o 19:55:41 h.

Ďalší sponzorský odkaz (Flector gél).

20:16:06 – Zvukovo-obrazový predeľ.

20:16:12 – Reklamný oznam - šoty v reklamnom bloku. Šot *Niké*, identický so šotom odvysielaným o 19:54:55 h.

Ďalšie šoty v reklamnom bloku (Alo diamonds, Kaufland).

20:17:32 – Zvukovo-obrazový predeľ.

20:17:38 – Informácia pre tipujúcich.

20:20:00 – Koniec záznamu.